

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda giderek artan nefret suçları ve kaynağını resmi politikadan alan ırkçılığın değerlendirilerek sebeplerinin araştırılması, nefret suçlarına ilişkin önleyici hukuki tedbirlerin alınmasına dönük incelemeler yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.23.07.2019

Meral **DANIS BESTAS**

HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

Son yıllarda siyasi iradenin söylem ve eylemleri ile galeyana gelen halk kitlelerinin şiddet eylemlerine yönelmesi toplumsal şiddet olaylarının artmasına neden olmuştur. Hiç kuşku yok ki bu tür olayların yaygınlaşmasında nefret söylemleri en etkin mekanizmadır.

Bilindiği üzere bilhassa seçim dönemleri ve sonrasında partimiz birçok il ve ilçede nefret söylemlerinin etkisi ile gerçekleşen pek çok saldırıya maruz kalmış, genel merkez binamız başta olmak üzere birçok yerde parti binalarımız yakılmış, taşlanmış, parti çalışanları ile milletvekili adayları darp edilmiş, hakarete uğramıştır. Yine Kürt işçiler batı illerinde, Orta Anadolu ve Karadeniz illerinde halkın şiddet içeren eylemlerine maruz kalmış, darp edilmiş, yaralanmış, göçe zorlanmıştır. Kürt yurttaşlara ait işyerlerinin yakılması gibi olaylar sıklıkla yaşanmış, ancak bu şiddet eylemlerini gerçekleştiren yurttaşlar yaşananların haklı tepkiler olduğunu ifade etmişlerdir. Yurttaşların 155 hattını arayarak komşusunun Kürtçe konuştuğunu ihbar etmesi yahut Kürtçe şarkı söyleyen kimselerin fiziksel şiddetin mağduru olması nefret dilinin yaygınlaşması ancak buna karşın hiçbir önlem alınmamasının sonucudur.

Ne yazık ki bunun örneği Trabzon Uzungöl'de yakın bir zaman evvel olup bu elim olay toplumsal kırılmayı derinleştirmiştir. Uzungöl'de Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nden gelen 9 kişinin üzerinde 'Kürdistan' yazılı atkı ile fotoğraf çekilmesi üzerine linç girişimine maruz kalmışlar; 9 kişi gözaltına alındıktan sonra sınır dışı edilmek üzere ilgili birimlere teslim edilmiştir. Savcılık tarafından bu yönde yapılan açıklamanın dışında valilik tarafından da Kuzey Irak'tan 50 kişilik bir turist kafilesinin geldiği, aralarında bulunan 9 kişinin üzerinde Kürdistan yazılı atkı ile fotoğraf çekilmesine bölge halkının tepki gösterdiği şeklinde bir açıklama yapılmıştır. Türkiye'nin Kürdistan Bölgesel Yönetimini resmi olarak tanıdığı ve sözü edilen bayrağın da Kürdistan Bölgesel Yönetiminin bayrağı olduğu halde valilik tarafından yapılan açıklama, ayrımcı bir üslubu barındırmakta olup yönetim kademelerinde nefret dilinin hakim olduğunu göstermesi bakımından da dikkate değerdir. Nitekim adli ve idari mercilerin desteğiyle ırkçılık yaygınlaşmaktadır.

Yine, geçtiğimiz günlerde, Sakarya 7. Komando Tugayı'nda askerlik yapan ve daha önce cezaevinde kalmış olan bir Kürt askere yönelik linç girişiminde bulunulduğuna dair iddialar söz konusudur. Tüm bu örnekler ülke genelinde nefret dilinin ne denli yaygın olduğunu gösterirken devletin bu konuda önlem almadığı gibi bu ayrışmayı olağan gören yaklaşımı tehlikenin boyutlarını artırmaktadır. Nefret suçları niteliği ve oluşumu itibariyle suçun gerçekleşme biçimi, faillerin belirlenmesi yahut yarattığı hak ihlali itibariyle müphem bir yapıya haiz olduğundan görmezden gelinmeye de müsaittir. Oysa son derece tehlikeli vahim toplumsal olaylar tam da bu nefret söylemleri ile ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin yakın geçmişi nefret söylemleri ile başlatılan olaylara sahne olmuştur. Örneğin **Hrant Dink, Rahip Santoro, Uğur Mumcu, Musa Anter** ve daha onlarca suikast ve cinayet; 6-7 Eylül, Maraş, Çorum, Sivas olayları nefret dilinin neticeleridir. Bilindiği gibi bütün bu suikast ve cinayetlerin, katliamların öncesinde, basında ve internette dezenformasyon ve haber kirliliği yaratılmış, "hedef gösterme" hadiseleri gerçekleşmiştir. Neticede bir takım gençler, cahillikleri yahut "vatanperverlikleri" nefret söylemleri ile tahrik edilerek, masum insanlara tetik çekecek hale gelebilmektedir.

Hâlihazırda birçok kişi ırk, ulusal/etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim ve başka sebeplerle nefret suçuna maruz kalmaktadır. Ancak ne var ki hem toplumsal olarak hem de yargı mekanizmalarının çalışma sistematğinde meydana gelen bireysel yahut toplumsal olaylarda gerçek saik tespit edilmemekte ve bu suçlar için çoğu kez bir yaptırım söz konusu olmamaktadır. Buna ilişkin yasal mevzuatta düzenleme yapılarak yaptırım mekanizmalarının oluşturulması elzemdir. Kamu düzeninin bozulmasına yol açan ve hatta ülke halkları arasında derin uçurumlar yaratan bu eylemlerin neden ve sonuçlarının tespiti ve "nefret suçları yasası"na ilişkin yürütülecek çalışmaların yöntemlerinin belirlenmesi için meclis araştırması açılması gereklidir.

E.00000508686

1	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Hatim
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3			
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Öztürk
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	D. Taşdemir
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	F. Kerestecioğlu
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal Bulbul
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar Başaran
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	N. İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. R. Tiryaki
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	F. Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	S. Aydeniz
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	M. Farisoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İ. Taşcier
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Ş. Çoşkun